

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

326. An Decretum Concilii Tridentini sess. 25. cap. 16. de Regular,
prohibens recipi aliquid ultra victum, & vestitum Novitiæ comprehendat
mutuum, aut accommodatum? Et notatur, quod si puella ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

RESOL. CCCXXIV.

An puella destinata ad Religionem possint recipi in Monasteriis Monialium, ante annos discretionis? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 131.

§. 1. **P** Utat Azorius tom. 1. lib. 1. cap. 17. Superiore non posse has puellas recipere, nisi habeant duodecim annos etatis, & ita etiam docet Hieronymus Rodriguez in compen. 99. Regular. resolut. 27. num. 16.

2. Sed contrarium tenet Portel in addit. ad dubia Regul. ver. clausura Monialium, §. c. ius etatis, c. n. 1. vbi sic ait. Dicendum est posse puellas recipi à Superioribus intra clausuram, vt suo tempore profiteantur, etiam si sint etatis infantilis, nondum attingentes vsum rationis, in tertio, vel quarto etatis anno; ita Portel, qui citat Sanchez in summa, tom. 1. l. 4. n. 18. n. 34.

RESOL. CCCXXV.

An puella volens assumere habitum Monialium debeat esse maior duodecim annorum?

Et an duplex examen, vel vnum tantum, quando professura est, pramittatur?

Et an hoc examen ab Episcopo necessario faciendum sit etiam in puellis ingredientibus in Monasteria exempta, & dicto Episcopo non subiecta?

Et an sit peccatum mortale illud pratermittere, quod incurret non solum ipsa puella, sed etiam Abbatisa, vel Prælati professione admittens? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 47.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam ex Concil. Trident. sess. 25. c. 17. docent Naldus in sum. verb. habitus n. 1. & verb. morialis n. 5. Azorius tom. 1. lib. 12. c. 18. vers. 55. & 56. Rodriguez in 99. Regul. tom. 3. q. 12. art. 2. qui testatur ita sensisse omnes Patres, qui in Concilio Provinciali Toletano adfuerunt.

2. Verum contrariam sententiam mordicus tenent P. Suarez de Relig. tom. 3. lib. 5. c. 1. n. 9. P. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. c. 18. n. 34. Miranda in manuali Prælat. tract. de monialibus, q. 8. art. 2. & Michael de Medina de sac. hominum continen. lib. 4. controu. 9. cap. 4. vbi probat, & dicit, nihil alienius à Concilij Tridentini mente excogitari posse, quam illum intellectum à Doctoribus pro sententia affirmatiua adductum, & ait se interfuisse illi Decreto, atque attentissimis auribus suffragia omnium Episcoporum accepisse, & nihil tractatum fuisse de sola puellarum maiorum duodecim annis ad Religionem admissione: quare concludit duo in Decreto statui. Alterum est, vt si puella ingrediens sit maior duodecim annis, quantumcumque etatis sit, duplex Episcopi examen subeat, alterum ante habitum susceptionem, & alterum postea ante professionem, & vtrumque petiit; quia sæpè puella inuita habitum suscipiunt, & quamuis voluntarie illum assumant, non raro inuita profitentur timore parentum, vel cognatorum, vel verecundia habitum dimittendi. Alterum verò quod in eo decreto statuitur, est, vt puella minor duodecim annis ingrediens, vnicum examen subeat nempe professionis tempore, quoniam ante etatem duodennem vanum existimauit Tridentinum hoc examen pramitti ob tenerum rationis vsum puella. Ex quibus supradicti Doctores negatiuè ad dubium propositum respondendum esse putant.

3. Atamen his non obstantibus à prima sententia putat non esse recedendum Bartholomæus de Vecchis in praxi Nouitiorum, disp. 52. dub. 9. n. 16. vbi notat ita determinasse sacram Cardinalium Congregationem,

cuius tenor hic est. Per hæc verba, Congregatio rescripsit aliquam puellam non debere admitti ante duodecim annuum ad habitum suscipiendum, cuius causa requiritur voluntatis puella exploratio. Non est autem voluntas Congregationis, neque Concilij, vt ante illam etatem puella admitatur. Ita sacra Congregatio.

4. Notandum est tamen hęc obiter, quod quamuis vt dictum est, Concilium Tridentinum duplex examen petat, in maiori duodecim annis ingrediente Religionem; at vsu, & consuetudine iam receptum est, vt vnicum puella quacumque etate ingredienti pramittatur, nimirum quando professura est. Et ita docet Sanchez in sum. tom. 2. lib. 5. c. 4. n. 84. & Rodriguez in 99. Regul. tom. 3. q. 12. art. 2. & hoc * examen ab Episcopo faciendum est necessarium etiam in puellis ingredientibus in Monasteria exempta, & dicto Episcopo non subiecta, vt declarauit Sacra Cardinalium Congregatio: & notat Pialecius in praxi Episc. p. 2. c. 3. art. 7. n. 8. & esset peccatum mortale illud pratermittere; in quod incurrit, non solum ipsa puella, sed etiam Abbatisa, vel Prælati professionem admittens.

* Sup. hoc examine in to. tr. 3. ex Ref. 26 lege doctrinam §. Tertio idem & pro validitate professionis in hoc casu supra ex Ref. 159 lege §. potest etiam & §. 1. huius not.

RESOL. CCCXXVI.

An Decretum Concilij Tridentini sess. 25. c. 16. de Regular. prohibens recipi aliquid ultra vinctum & vestitum Nouitiæ, comprehendat mutuum, aut accommodatum?

Et notatur, quod si puella Monasterium ingressa animo Monachandi, sed paupertate oppressa dotem promissam solvere non poterit, non sit compellenda eo quod dotem in conditionem necessariam ponere non debemus propter simoniam.

Et infertur, quod Monasterium excessiuam dotem pro ingressu Nouitiæ recipiens, excessum ultra sufficientem sustentationem teneatur restituere. Ex p. 3. tr. 2. Ref. 100.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Rodriq. in 99. Regul. tom. 2. q. 48. art. 5. & Miranda in manuali Prælat. tom. 2. q. 8. art. 9. vbi sic ait. In casu, quo Monasterium eget, sufficienti præstita occasione, non videtur omnino illicitum Nouitiæ alicuius dotem mutuatam recipere, aut parentes & curatores ipsius eadem Monasterio accommodare. Nam mens, & intentio Concilij fuit, vt non propter præfatam dotis traditionem, mutationem seu accommodationem, aliqua Nouitia iuuita & coacta profiteri adstringatur: sed hæc omnino iam cessant in casu proposito præstita, & exhibita cautione; ergo id facere non erit contra mentem, & intentionem Concilij. Ita Miranda, qui respondet etiam ad illa verba Concilij, quocumque prateritum, &c.

2. Sed his non obstantibus, contrariam opinionem mordicus tenet Suarez de Relig. tom. 1. tr. 7. l. 5. c. 6. n. 16. Rodriq. retractans in sum. tom. 3. c. 144. n. 6. & Villalobos in sum. to. 2. tr. 35. diffie. 19. n. 4. qui n. 5. plus addit, nempe que mirado el Decreto del Concilio no pueden llevar las Monjas, propinas, cera, y otras cosas, que suelen llevar el dia del habito, de los bienes de la novicia, ni se les pueden dar por las palabras que dice Quocumque prateritum aliquid ex bonis eiusdem minime tribuatur: que son palabras que incluyen todo esto. Mas ya el dia de oy tienen costumbre legitimamente prescripta en muchos Monasterios de llevar propinas entrada, y cera, y donde la huuiere podran lo hazer, porque la costumbre tiene fuerza de ley. Mas con todo esto verdaderamente es contra el Concilio, y era muy justo, que los Superiores lo remediaran, y que las Religiosas no recibiran cosa alguna en la entrada. Hæc Villalobos.

3. Notandum est etiam hęc obiter, cum Isidoro Moleucio

Mofcouio de maiestate militantis Ecclesie, l. 1. p. 4. c. 4. factam Cardinalium Congregationem declarasse, quod si puella Monasterium ingressa animo monachandi, sed paupertate oppressa dotem promissam solvere non poterit, non esse compellendam, eo quia dotem in conditionem necessariam ponere non debemus propter simoniam. Sed quia de hac declaratione non constat authenticè, hæc opinio mihi non placet; nam non committitur simonia in conuentionibus, & pactionibus super dotibus recipiendarum in Monasteriis inter Moniales, dummodo sit pro congruenti, seu sufficienti sustentatione earum, non obstantibus e quoniam de simonia, & Extravag. 1. eodem tit. quæ omnia probat, & docet Hieron. Rodriq. in comp. 99. Regul. resol. 54. n. 1. & 2. Suar. de Relig. tom. 1. l. 4. c. 17. n. 16. & seq. Miranda in manuali Prælat. tract. de Monialibus, q. 8. art. 6. & 7. cum aliis; etiam si Monasteria sint opulenta. Nam opulenta Monasterij non faciunt, ut quod in paupere non est simonia in diuite Conuentu simonia censetur, nisi pecunia extra victum pro aliis causis recipiatur, quia puella recipienda est vilis conditionis, aut infamia, vel deformitate notata, vel ad magnitudinem, & magnificentiam clariorem Monasterij auctius, & superabundans pretium dotis pro ingressu exigatur.

4. Hinc infertur quod Monasterium excessiuam dotem pro ingressu Nouitiæ recipiens, excessum ultra sufficientem sustentationem, tenetur restituere, nisi talis excessus liberaliter, absque alio expresso, aut tacito pacto illi concedatur. Vide Mirandam & Rod. vbi sup.

RESOL. CCCXXVII.

An Abbatisa licite possit pacisci de certa summa pecunie donec Monasterio dos Monialis solvatur, etiam si Monasterium sit opulentum: Ex p. 3. tr. 2. Ref. 97.

§. 1. **Q**uoad Monasteria opulenta negatiuè respondet Emanuel Rodriq. in 99. Regul. to. 2. q. 48. art. 7. scrupulosè quidem, vnde postea se retractauit in addit. ad sum. tom. 3. c. 144. n. 8. & hanc sententiam docet etiam Mirandam tract. de Monial. q. 8. art. 10. concl. 1. quem nouissimè sequitur Hieron. Rodriq. in compen. 99. Regul. ref. 98. n. 20. vbi sic ait: Ratione damni emergentis licite potest pacisci de certa quantitate pecunie donec Monasterium dos solvatur, absque labe vsuræ, quemadmodum pro dote vxoris non esse computandos fructus possessionis pro illa pignori obligatæ in sortem principalem, definitur in cap. salubriter. de vsuris, & cum dos detur ad alimoniam Monialis, militat eadem ratio etiam in Monasteriis opulentis.

RESOL. CCCXXVIII.

An Monialis possit eligi in Abbatisam, si tantum annum 40. attingat.

Et an contra Decretum super hoc Concilij Tridentini sess. 25. c. 7. de Regular. possit Episcopus, aut Nuntius dispensare?

Et deducitur, an quoad Dignitates, & Personatus sine cura requiratur, ut quis 22. annis completis non sit minor, vel sufficiat, ut sint incipit, ex Cæsilio Tridentino? Et cursum docetur Prælatum alicuius conuentus debere esse viginti quinque annorum.

Et an Monialis non possit eligi in Abbatisam nisi octo annis post professionem laudabiliter vixerit: Ex p. 7. tr. 1. 2. & Misc. 3. Ref. 9. alias 7.

§. 1. **N**egatiuè respondet Garzias de Beneficiis p. 4. c. 4. n. 71. vbi sic ait. Infertur ad Decret. in eiusdem Concilij sess. 25. de Regul. c. 7. ibi Non minor annis 40. quod debent esse completi illi 40. anni, qui requiruntur in eligenda in Abbatisam, seu Priorisâ. Nec

contra illud Decretum potest Episcopus, aut Nuntius dispensare, cum inferior non possit in lege si peroris, maximè Concilij, dispensare. Ita ille.

2. Verum affirmatiuè sententiæ adhaeret. Portel in cæsilio Regul. p. 1. cas. 13. n. 1. Quod probat Primò ex Azorio tom. 1. summ. l. 5. c. 28. §. Dubiū est. vbi dicit, quod quando in aliqua Bulla, vel lege dicitur, quod ad tale officium debeat persona habere certos annos, & lex vitur ablatiuo dicendo in tertio, quarto, vel simili numero; tunc lex non petit annos completos, sed sufficit quod sint inchoati. Et citat ad hoc quandam glossam, & Syluest. At Tridentinum, citato cap. loquens de ætate requisita in Abbatisa, vitur ablatiuo dicens: Quod non sit minor quadraginta annis; ergo non requiritur completos, sed inchoatos. Et statim post, vitur etiam ablatiuo, dicens: Quæ octo annis post professionem laudabiliter vixerit. Secundo id probat ex Syluestro vbi tempus (qui locus non citatur ab Azorio) vbi Syluester citat Panormitanum in c. ad nostram, de Regul. vbi ait, quod in dubio iuris an loquatur de annis completis, an inchoatis, quoad dignitates, in quibus fauor consideratur, quod annus inceptus habetur pro completo, secundum glossam ibi citatam à Panorm. Tertio, id probat ex eod. c. 7. Trident. vbi ait quod si defuerint Moniales quadraginta annorum, eligatur quæ annum triginti excesserit. In quibus verbis expressit quod triginti annus debet esse completus. Quod verbum, excesserit, non apposuit Concilium, quando dixit requiri annum quadagesimum in eligenda Abbatisa; sed solum simpliciter dixit, quod non sit minor annis quadraginta. Et potest satis colligi ex mente Concilij; nam si deficiente Moniali quadraginta annorum, dicit quod habeat saltem triginta annos, dispensans in decem annis, satis creditur illud dispensare in decem, vel sex mensibus in illa quæ habet quadraginta annos minus aliquot mensibus. Et potest confirmari ex eo quod tradit Nauarr. l. 3. consiliorum, tit. de Regul. cons. 75. §. Hæc non obstantibus. vbi citans legem quandam ait, quod cum lex habeat duos sensus per quos potest explicari; tunc benignus intellectus est accipiendus. Cum ergo citata lex Trident. patiatur duos sensus, de anno completo, vel incompleto, benignior sensus de incepto solum poterit acceptari, quod concordat cum dicto Panorm. proxime citato à Syluestro. Vltimò confirmo ex dicto Cæsilio Iuristarum dicentium vnam legem posse explicari per aliam legem, nam iura iuribus debent concordari. At constat in simili ferè materia, quod in Clementina prima de statu Monach. agens ibi Papa de ætate, quæ debet habere Religiosus, ut sit Prælatum alicuius Conuentus, & dicens debere esse viginti quinque annorum, ponit hæc verba: Nisi annis viginti quinque attigerit. Vbi non requiritur annos viginti quinque completos, sed inchoatos. Quod pari modo in Abbatisa poterit explicari, ut iura iuribus consent. Si enim attigisse annum vigesimum quintum sufficit in viro, ut sit Prælatum; sufficit in femina excessus quindecim annorum vel quatuordecim attingendo quadagesimum, ut possit esse Prælatum vnus Conuentus. Et hæc omnia docet Portel, qui hanc quæstionem male obliuauit à nemine disputatam, cum Garzias vbi sup. a. vt visum est, illam determinauerit, & ad argumentum precipuum quod Portel adducit ex doctrina Azorij, respondere quis possit illam negando; Et ita Lessius l. 2. c. 34. dub. 20. n. 108. docet in illa formula Concilij sess. 24. n. 2. vt ad dignitates vel Personatus requiratur ut quis non sit minor 22. annis insinuari annos debere esse completos, qui enim nondum compleuit est minor ætate. Ergo, &c.

3. Verum contra Lessium in fauorem Portel non desunt Deffores asserentes quoad dignitates & personatus sine iura requiri 22. annos inceptos ex Tridentino. Et ita tenet Henriquez lib. 1. c. 47. §. 8. num. 10.